

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: N. K.**, zastoupena JUDr. Miroslavem Bukovjanem, advokátem, se sídlem Jánské nám. 6, 350 01 Cheb, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 6080/VL - 07 - 12 - 2003 ze dne 10. 12. 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 269/2003 - 19 ze dne 4. 5. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 12. 2003, č. j. OAM - 6080/VL - 07 - 12 - 2003, byla zamítnuta žádost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení objasnil, že důvodem žádosti o udělení azylu byly obavy z ohrožení života či prodání do Turecka ze strany mužů, kteří se ji násilím snažili přimět k prostituci a distribuci drog, neshody s otcem a snaha o legalizaci pobytu v České republice. Posoudil je tak, že žádný z těchto důvodů nelze hodnotit tak, že by stěžovatelce hrozilo pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a tudíž její žádost zamítl dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 5. 2004, č. j. 59 Az 269/2003 - 19, byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění soud uvedl, že ze všech procesních úkonů učiněných stěžovatelkou, je zřejmé, že neopustila Ukrajinu z důvodu, že by byla pronásledována pro uplatnění politických práv a svobod ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Důvody, které stěžovatelka uplatnila, pak dle názoru krajského soudu nebyly podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu a žalovaný proto nepochybil, jestliže žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku skutkový stav a aby mohl posoudit důvodnost či nedůvodnost žádosti stěžovatelky. Soud dále konstatoval, že z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný se žádostí stěžovatelky zabýval odpovědně a svědomitě a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku. Uvádí, že správní orgán v průběhu celého řízení špatně posoudil její osobní situaci, když bylo rozhodnuto, že se stěžovatelce z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 16 odst. 1 písm. g), § 12 písm. a), § 13 odst. 1, 2, 3 zákona o azylu azyl neuděluje a ani jí neudělil humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu. Podle jejího názoru rozsudek krajského soudu byl předčasný a domnívá se, že kdyby soud do důsledku prozkoumal její osobní situaci a poměry v zemi jejího původu, je zde předpoklad alespoň pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Vzhledem k poměrům na Ukrajině a osobním zkušenostem je zde reálné nebezpečí, že pokud by byla nucena vrátit se zpět do země původu, byl by ohrožen její život nebo svoboda. Proto se tedy domnívá, že se na ni vztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu. Tato tvrzení nalézají oporu ve stěžovatelčiných tvrzeních, kterými proti rozhodnutí žalovaného brojila již v žalobě, byť se v ní stěžovatelčina argumentace omezila na pouhou citaci příslušných ustanovení správního řádu. Tato tvrzení jsou tedy namítána dle § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustně.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti sděluje, že se ke kasační stížnosti vzhledem k jejímu obsahu nebude vyjadřovat a odkazuje na správní spis. Neshledává důvod k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrh na jeho přiznání nedoporučuje.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka požádala o azyl dne 17. 11. 2003. V žádosti o udělení azylu uvádí, že není a nikdy nebyla členem politické strany, ani jiné organizace a není a nebylo proti ní vedeno trestní stíhání. Jako důvody své žádosti o azyl uvádí, že byla na Ukrajině pronásledována policií a kriminálníky a byla bitím nucena k prostituci a převážení drog. Ve vlastnoručně psaném prohlášení jako důvody své žádosti uvedla, že žádá o azyl, protože se nemůže vrátit domů, neboť ji doma pronásledují kriminálníci a policie. Nutili ji, aby provozovala prostituci, prodávala drogy a chtěli ji prodat do Turecka. V pohovoru vedeném na žádost stěžovatelky v ruském jazyce konkretizuje, jakým způsobem a za jakých okolností byla nucena ve své vlasti k prostituci. Povedlo se ji utéct do České republiky v červenci 1999 a od té doby zde žije. Později si vyřídila pracovní vízum, které ji opravňovalo k pobytu až do 15. 11. 2003. Snažila se jeho platnost prodloužit,

ale policistům se dle jejího tvrzení nelíbila fotografie v jejím pase a požadovali po ní vyřízení nových dokladů. To se stěžovatelka dle svých slov pokoušela uskutečnit, ale vzhledem k velké frontě na ukrajinské ambasádě a nedostatku peněz, aby tam mohla čekat, se jí to nepovedlo. Protože jí skončila platnost povolení k pobytu a domů se z uvedených důvodů obávala vrátit, rozhodla se požádat o azyl a tak si zlegalizovat pobyt v České republice. Jako další důvod své žádosti stěžovatelka uvádí neshody s otcem alkoholikem. Na otázku zda měla stěžovatelka problémy se státními orgány své vlasti, odpověděla záporně.

Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že žalovaný zamítl její žádost o azyl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu (nikoliv, jak tvrdí stěžovatelka v kasační stížnosti, že nesplňuje podmínky dle § 12 písm. a/, § 13 odst. 1, 2, 3 zákona o azylu).

Námitky stěžovatelky, že správní orgán i soud pochybily, když zamítl, resp. neshledal toto zamítnutí podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu nezákonným, a ani jí neudělil humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu, lze podřadit pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítaný důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

V podané kasační stížnosti se stěžovatelka dovolává nesprávné interpretace relevantních ustanovení zákona o azylu. Ten v ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) stanoví, že žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka v průběhu celého řízení uvedla jako důvody, pro které žádá o azyl, obavy z osob, které ji nutily distribuovat drogy a nutily ji k prostituci. Dalším důvodem pak byly neshody s otcem alkoholikem. Ani jeden z uvedených důvodu nespadá pod taxativní výčet uvedený v § 12 zákona o azylu. Tento zákon v § 12 vyžaduje jako podmínku pro udělení azylu to, aby byl žadatel o azyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z takového pronásledování či z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině. Pojem pronásledování je vymezen v § 2 odst. 6 tohoto zákona tak, že jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady daného státu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu proto nejsou potíže se soukromými osobami v domovském státě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka ve své žádosti žádné důvody podřaditelné pod § 12 zákona o azylu ani netvrdila, neunesla břemeno tvrzení a správní orgán pak zcela v souladu se zákonem odmítl její žádost jako zjevně neodůvodněnou.

Námitka stěžovatelky, že jí měl být udělen alespoň humanitární azyl, rovněž není důvodná. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pokud správní orgán rozhodne o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné dle skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán rozhodne konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval skutečnou existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona o azylu, kam spadá i udělení stěžovatelkou v kasační stížnosti uváděného humanitárního azylu, je však určující závěr o neexistenci důvodů

pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, nemohl se žalovaný zabývat otázkou udělení či neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, a tudíž jej stěžovatelce nemohl udělit.

K námitce stěžovatelky, že vzhledem k poměrům na Ukrajině a jejím osobním zkušenostem je zde reálné nebezpečí, že pokud by byla nucena vrátit se zpět do země původu, byl by ohrožen její život nebo svoboda, a proto se na ni vztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu, lze uvést, že není důvodná. Dle ustáleného názoru Nejvyššího správního soudu správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona o azylu obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování. Správní orgán tedy nepochybil, když o překážce vycestování v případě stěžovatelky nerozhodoval.

Nejvyšší správní soud tedy z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve smyslu § 120 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval a soud nezjistil, že by mu vznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, bylo rozhodnuto, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává. Stěžovatelka, která ve věci úspěšná nebyla, právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 16. září 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu